

Rozhovor s autorkou úspěšné výstavy Prababička v kuchyni

První prosincovou neděli zpřístupnilo Muzeum regionu Valašsko ve vsetínském zámku výstavu Prababička v kuchyni. Její autorkou je Jiřina Fabiánová z Vidče, kterou jsme u této příležitosti požádali o rozhovor.

■ Výstava měla svou premiéru loni v červnu ve valašskomeziříčském zámku Kinských a údajně se setkala s velkým ohlasem.

Původně měla být otevřena čtyři měsíce, ale pro značný zájem byla prodloužena až do konce roku. Ukázku kuchyní z dvacátých až padesátých let 20. století zhlédlo 8 300 návštěvníků. Jedná se o výstavu všedního dne a obyčejných lidských věcí. Dýchá z ní atmosféra starých časů a jakési pohody a klidu. Návštěvníci v ní objevují předměty důvěrně blízké, vzpomínají, baví se. Současná doba je příliš rychlá, hektická, a tak si rádi odpočinou od stresu na podobných akcích.

■ Který exponát Prababičky v kuchyni je nejstarší a nejzajímavější?

Hoďně staré jsou měděné bábovky z domácnosti doktora Ježíška, který začal ordinovat ve Valašském Meziříčí na přelomu 19. a 20. století, dále železný hmoždír z 1. světové války anebo dřevěné formy na máslo či vytlačovaný perník.

A který předmět je nejzajímavější? Pro každého návštěvníka asi jiný. Mladé zaujmou například staré žehličky, pražič na kávu, rádio z 30. let. Sběratelé hrníčků zase ocení sadu hrnků z počátku dvacátých let 20. století s obrázky z opery Prodaná nevěsta. Zajímavé je určitě žehlicí prkno z třicátých let, které posloužilo i jako žebřík. Mnozí si při pohledu na něj určitě vzpomenou na Vlastu Buriana, který s podobným prknem zápasil v jednom ze svých filmů.

■ Asi nebylo jednoduché shromáždit tak ucelenou sbírku starobylého nádobí, nábytku a dalších kuchyňských doplňků.

Ve valašskomeziříčském regionálním muzeu, které bylo založeno už v roce 1884, se nashromáždily tisíce kusů exponátů od hodin, zbrani, nábytku, oděvů, hraček, pomocníků v domácnosti přes různé historické listiny, plakáty, pohlednice, stará vysvědčení, školní sešity a bůhví co ještě. K mým pracovním povinnostem patřilo tyto předměty nejen řádně evidovat, odborně popsat, ale zároveň s nimi pracovat a představovat je veřejnosti na výstavách.

■ Vzpomeňte aspoň některé.

Těch výstav byly desítky - namátkou připomenu nejméně úspěšnější: Když jsem chodil do školy, Velká válka, Na frontách daleko od domova, Firma Jelínek - rok stý první, Perníkářství na Valašsku, Hrny a hrníčky od naší babičky aj.

Snad nejraději vzpomínám na výstavu Příběh české tištěné bible, z jejíhož scénáře později vznikla i publikace. Byla to krásná práce, která mi přinesla, a věřím, že i návštěvníkům, spoustu radosti a poznání.

Se stejnou chutí jsem připravovala i expozici Jak se žilo na zámku, která dodnes zdobí zámek Kinských. Jedná se o malou ukázkou zámeckých interiérů z doby, kdy v zámku Kinských žili šlechtičtí majitelé z rodu Kinských a Seilern-Aspangů.

Na zámecké chodbě si návštěvníci mohou prohlédnout další expozici nazvanou Staré knihy vyprávějí. V ní představují nejvýznamnější poklady z muzejní

Jiřina Fabiánová při zahájení výstavy Prababička v kuchyni ve vsetínském zámku.

sbírek starých tisků a rukopisů s přírodovědným, náboženským, geografickým a jiným obsahem.

■ V současné době jste již v důchodu. Pokračujete v bádání?

Práce historika důchodem rozhodně nekončí. Chtěla bych ještě využít svých zkušeností a poznatků, které jsem během svého působení v muzeu získala. Přípravuji dvě menší publikace ke dvěma expozicím: k zámeckým pokojům a k historii pražení kávy ve Valaš-

ském Meziříčí. V samostatné knížce bych ráda představila nejen meziříčským návštěvníkům, ale i široké veřejnosti vzácné knihy z muzejního depositáře. Měli by vědět, že na Valašsku v dobách dávno minulých četli knihy vydané v kralické tiskárně, u Jiřího Melantricha, Daniela Adama z Veleslavína, že tu byli čtenáři Krameriových vlasteneckých novin, zkrátka, že lidé na Valašsku byli v minulosti vzděláni. Mělo by se jednat o příběhy těchto starých knih, kdo je vydal a tiskl, jak se dostaly na Valašsko, kdo je vlastněl a jakou právě prožíval dobu. -MTA-

Výstava Prababička v kuchyni je otevřena od úterý do pátku od 10 do 16 hodin a o sobotách a nedělích od 10 do 17 hodin. Potrvá do 15. května 2013.

Foto 2x: Milan Ošťádal

Mgr. Jiřina Fabiánová působila v Muzeu regionu Valašsko v letech 1994 - 2012. Nejvíce se věnovala sbírce písemností a starých tisků. O vzácných knihách, jejich autorech a tiskařích napsala několik článků, například o Mattliho Herbáři, o Trnovském a jeho díle, o tiskaři Olivetském, o Brewerově tiskárně, o Škarniclově tiskárně v Uherské Skalici aj. Je autorkou dvou publikací: Příběh české tištěné bible (r. 2007) a Písničky veselí i truchlivé na světlo světa vydané (r. 2009).

